

ספרים חדשים

**אסתר פוקס: פגישות עם סופרים
ישראלים.**

הספר Encounters With Israeli Authors

מכיל שיחות עם ט' סופרים, רובם מספרים, שני משוררים ומבקר אחד, גרשון שקד, שבו פותחת המחברת את שיחותיה. כמבוא שלה, עומדת המראיית, ד"ר פוקס, שנמנית עם חבר המורים באוניברסיטה של אוסטיין, טכסאס, על הבעיות המיוחדות של הסופר והספרות העברית, בעיות לשון, מצבים (מלחמות) ושאלות חיים, מלבד בעיות היצירה שכל אדם יוצר מתלבט או מתמודד עמהן.

ד"ר פוקס מכניסה את הקורא, שנוקק ללשון האנגלית, לעולם ספרותנו, הכללי והפרטי. השיחה עם פרופ' גרשון שקד משמשת מעין מצע לביזור מעמדה של הספרות הישראלית מבחינה אידיאית והאווירה הרוחנית שלה – יחסה למסורת היהודית וזיקתה ל"שרשים", או ניתוקה מהם. יש מן הסופרים שנענים לא רק לשאלות הכרוכות בתהליכי יצירתם, ויקות והשפעות של סופרים בעולם ובספרות העברית עליהם, אלא מרחיבים את הדיבור, כיוזר, למשל, על אמנות הסיפור, מידות הערכה של דברי יצירה ושיחוף הקורא בחוויה של היצור.

השיחות האחרות הן עם עמליה כהנא-כרמן, איתמר יעוזיקסט, א.ב. יהושע, אהרן אפלפלד, אהרן מגד, יורם קניוק ויהודה עמיחי. מבואות קצרים על חייהם ויצירותיהם של הסופרים מצורפים לשיחות וכן גם תמונות הסופרים המראוונים.

**ברוך לינק: עיונים בשירת עזרא
זוסמן דיון באספקטים פואטיים
ותמטיים בשירתו**

זמן פרסום שיריו של זוסמן חל בתקופה שבין שתי מלחמות העולם (הוא נולד בשנת 1900), בתקופה שהתבלטו בה המשוררים נ. אלתרמן, א.צ. גרינברג, י. למרן ויב"ח ש. שלום. בעוד שהמשוררים בני דורו, כל אחד לפי דרכו, רכש שם ומעמד פיוטי ושירתם דיברה אל לב קוראים נאמנים והשפעתם הייתה ניכרת בספרות ובחיים, היה עזרא זוסמן חבוי בצל. אוסף שיריו הראשון הופיע רק בשנת 1968, חמש שנים לפני פטירתו, ויתכן, כפי שמציין המחבר-המבקר, שצניעותו זו של המשורר גרמה לכך שהבקורת לא שמה לב אליו ואל שירתו (יש להעיר, שלא כך עלה בנורלו של אברהם בן יצחק, שפירסם רק תריסר שירים, אך הסב תשומת-ללב של מבקרים וקוראים). מתקבל יותר על הדעת טעמו של ד"ר לינק, שהוא מציע במבואו המתייחס אל אופי שירתו של זוסמן: „שירה זו תובעת מהקורא התרככות כלשון ובהתפתחות השיר. לעתים אף נדמה שהמשורר נאבק עם הלשון לכובשה. יש גם צורך בהתרככות בהתפתחות האיטית של הסיטואציה ובהתבוננויות הדקות באלמנטים מהטבע. תכונות אילו לא שימשו בסיס להתעניינות צבורית רחבה וערה...”

הפרקים בספר הם: א. מבוא לפואטיקה של שירת זוסמן, ב. התעלות האדם ומכנה שירי ההתעלות, ג. כוחה של השירה, ד. הפגישה עם הטבע, ה. השפעתה של האשה, ו. השואה והשפעתה. ביבליוגרפיה. נספחים: אינדקס השירים, שנידונו בספר. הוצאת אליף, תל אביב, 215 עמ'.

ראובן בן-יוסף: מסה ושירה

אשתקד ב"בצרון"). בן-יוסף רואה את הספר "כרומן לכל דבר". קשה שלא להסכים עם בעל המסה, שיש בו בספר כל "החמרים" לרומן מעולה, יש "עלילה עיקרית ועלילות משנה"... והוא כתוב בכשרון של מספר גדול, שאמנותו מתפרשת יפה במסתו של בן-יוסף.

ספר השירים החדש "טעם הארץ" (בהוצאת "עקד") הוא האחד-עשר בספרי השירה של בן-יוסף מאז כבש את הלשון העברית כיבוש יחיד ומיוחד. השירים שופעים חיים ונופים פורחים והודהרות נפשית עולה מהם. ראויים הם לייחוד דיבור, ובעיקר טעימה רוויה.

אבשלום

לפני זמן קצר הופיעו שנים מספרי המשורר, המספר והמסאי – ראובן בן-יוסף. המסות: "על הסבל ועל הירושה – קובץ מאמרים על ענייני תרבות ומחשבת ישראל" – מצטיינות בגישתן המקורית והמעמיקה לבעיות ספרותנו ובתגובות, עתים נמרצות וחזותיות, על דעות ומושגים הרווחים בביקורת העברית. ברוב המסות הוא בוחן את סגולותיהם של יוצרים ויצירתם שמעטים עמדו עליהן. יש במסותיו משום הערכה חדשה, או מחודשת, של הסיפור "הנר לא כבה" לש. שלום ושל שירתו "המגלמת את תמצית רחשי הלב של העם".

אחת המסות המצוינות והמאלפות בספר היא על ספר המסע של יצחק שנהר – "בשבעה דרכים" (שנתפרסם